

Daraasad ku saabsan Nidaamyada Garsoor ee ka jira Dunida

ARAAR

Dastuurku waa sharci qeexaya aas-aaska mabaadi' da siyaasadeed ee Dalka, cadeeynaya hab-dhismeedka, shaqada iyo awoodaha Ha'adaha Dowladda, xiriirka ka dhaxeeya iyaga iyo kan kala dhaxeeya Muwaadiniinta.

Dastuurku waa tilaamaame kuu dhigaya sida shaqada loo qabanayo, cidda qabaneeyisa iyo mabaadi' da loo marayo.

Fahamka guud ee Dasturnimo wuxuu ku qotamaa sharciyadda iyo xuduuda shaqada Ha'adaha kala duwan ee dowladd, si loo helo dowlad ku dhisan dastuur iyo nidaam. Haddii aan raad-raac ku samayno taariikhda Dastuurrada ee Dalka waxaa cad in uu lahaa dalku dastuuro kala duwan oo ku dhisan mabaadi' siyaasadeed aad u kala fog; tusaale ahaan Dastuurki 1960 wuxuu ahaa Dastuur ku dhisan nidaam dowlad dhexe oo dimuquraadi ah, qeexaya qaab-dhismeedka dowladda iyo hay'adaheeda kala duwan, sidoo kale wuxuu si cad u qeexay Hay'adda Garsoorka oo saldhig u ah nidaamka Dowladeed.

Dhanka kale Dastuurki 1979 wuxuu ku dhisnaa mabda'a hanti-wadaagga iyo ajandahi Kacaanki xiligaas ka talinayay Dalka. Wuxuu ahaa dastuur ku dhisan Nidaam Dowlad Dhexe oo hantiwadaag ah.

Waxaa xigay Dastuurki 1990 oo ahaa isna Dastuur ku yimid kadib marki cadaadis iyo kacdoonna badan lagala horyimid Dowladdi Kacaanka oo iyaduna soo saartay Dastuurka ka dabacsan kuwii hore eek u dhisnaa Nidaamki Shuuciga ahaa. Intabadan qodobada Dastuurkaas waxaa laga soo min-guuriyay dastuurki 1960. Inkasto aanu

dhaqan-gelin Dastuurki 1990 oo ay dhacday Dowladdi dhexe ee Dalka haddana wuxuu ahaa dastuur aad u nidaamsan oo la jaan-qaadi karay kuwa caalamka.

Ugu dambayn Dastuurka Ku meel gaarka ah ee la ansaxiyay 2012 oo ah mid aad uga duwan dastuuradi hore ee uu dalku yeeshay, sidoo kale ka bedalan nidaamki dowladeed ay ku qotomeen dastuuradaas oo ahayd nidaamka Dowladda Dhexe, halka Dastuurka KMG ah uu awooddi dowladda u qeybiyay laba heer, Heer Federaal iyo Heer Dowlad Goboleed.

Dastuur KMG ah wuxuu sidoo kale bedelay nidaamki garsoor ee Dalka oo waagi hore ahaa nidaamka midaysan balase hadda u muuqda nidaamka baahsan sida laga fahmi karo Qod.108 aad ee DKMG: Garsoorka dalku wuxuu noqonayaa sadex Heer oo kala ah:

- (a) Maxkamada Dastuurka;
- (b) Maxkamadaha Heer Dawlad Federaal; iyo
- (c) Maxkamadaha Heerka Dawladaha xubinta ka ah Dawlada Federaalka. Maxkamada ugu saraysa dalka ee Heer Federaal waa Maxkamadda Sare ee Federaalka, iyadoo Dawladaha xubinta ka ah Dawladda Federaalka iyaguna yeelanayaan Maxkamad Sare ee heer Dawladaha Xubinta ka ah federaalka oo iyaga u gaar ah.

Nidaamka Garsoor ee qodobkaani tilmaamayo waa nidaamka maamulka maxkamadaha baahsan ee loo yaqaan nidaamka labada heer (Dual System). Waa mid aad uga duwan nidaamki garsoor ee u dhignaa dalka kaasoo ah nidaamka Maamulka Maxkamadaha midaysan ee loo yaqaan nidaamka midaysan (Unified System).

Isbadalka nidaam ee ku yimid hanaanka dowladeed ee soomaaliya waxaa ka dhashay jahawareer sharciyeed oo u baahan in si quman looga baaran-dago, lana ilaaliyo soo-jireenka sharci ee umadda, iyadoo la fiirinayo duruufaha siyaasadeed, dhaqan, dhaqaale, deegaanka iyo bulshaba, lana hirgelinayo nidaamka ugu haboon dal sida Soomaaliya oo kale ah.

Bulshada soomaaliyeed aad ayay ugu kala aragti duwantahay nidaamka garsoor ee ku haboon dalka waqtigan la joogo iyo mustaqbalkaba. Waxaa la soo jeediyay nidaamyo kala duwan oo mid kastaahi leeyahay faa'iidadiisa iyo caqabadihiisa. Waxaa la soo jeediyay nidaamka baahsan, nidaamka isku dhafan iyo nidaamka midaysan.

Qaab-dhismeedka iyo nidaamyada Garsoor ee la soo jeediyay waxay u baahanyihiin in daraasad dheeri ah lagu sameeyo iyadoo lala gaashanayo khubarada Sharci ee Dalka oo

ay ku jiraan Qareennada xirfadleeyda ah ee aqoonta durugsan u leh shuruucda, si loo hubiyo faa'iidooyinka iyo khasaaraha ay yeelan karaan nidaamyada garsoor ee la soo jeediyay.

Haddaba iyadoo laga duulayo xaqiijinta arrintaas, lana tixgelinayo aragtiyada kala duwan ee bulshada soomaaliyeed, lana higelinayo talooyinki hore ay u soo jeediyeen khubarada sharci ee dalka oo ay hormuudka ka ahaayeen Qareennada Soomaaliyeed ayuu Ururka Qareennada Soomaaliyeed u xilsaaray Guddi qareenno ah oo ka soo talo bixiya nidaamka garsoor ee ku haboon Soomaaliya si ururku ugu gudbiyo talooyinkaas hay'adaha ay khuseeyso ee ku howlan Geedi socodka Dib u eegista Dastuurka.

NIDAAMKA GARSOOR EE KA JIRA CAALAMKA

Garsoorku waa tiir ka mid ah tiirarka Dowladda, waana mid ka maxabannaan hay'adaha sharci dejinta iyo fulinta. Garsoorka waa ilaaliyaha nidaamka Dolwadda, Dastuurka iyo Shuruucda kale ee Dalka. Wuxuu sidoo kale kafaala-qaadaa xorriyaadka shakhsiga iyo xuquuqda muwaaddinka iyo qofka. Wuxuu xaqiijiyaa dastuuriyadda shuruucda uu dejiyo Baarlamaanku.

Haddaba si loo helo nidaam garsoor oo ku haboon dadka iyo dalka, noqdana dhaxal reeb iyo maguurto ay leeyihiin umadda Soomaaliyeed waxaa lama huraan ah in laga baaraan-dago nidaamka garsoor ee loo doorayo umadda iyadoo saldhig iyo tixraac looga dhigayo sooyaalka qaanuuneed, dhaqaale iyo dhaqameed.

Marka la hadlayo nidaamka Federaalka waa in Dastuurku si cad u qeexo cidda leh awoodda dejinta xeerarka nidaaminaya Maxkamadaha, Maamulka, Magacaabista Garsoorayaasha, qaab-dhismeedka Garsoorka iyo Heerarka Maxkamadaha. Inta badan Dastuuradu faah-faahin dheeri ah kama bixiyaan heerarka Maxkamadaha, waayoo taasi waxay fududeynaysaa in si sahlan lagu bedelo nidaamka Garsoorka iyo maxkamadaha iyadoo la eegayo baahida bulshada.

Si arrintaas loo iftiimiyo waa in laga jawaabo su'aalahaan: yaa leh go'aan ka gaarista dacwadaha federaalka? Iyo kuwa Dowlad Goboleedka? Maxkamaddee go'aan ka gaarayso ma maxkamadaha federaalka? Mise kuwa Dowlad Goboleedk? Imise heer Maxkaamdeed aya jiraya? Maxkamado Darajada Hoose? Maxkamado Racfaan?

Maxkamada Gaar ah? Maka hadlay Dastuurku? Mise waxaa lagu soo saarayaa xeerar gaar? Yaa leh awoodda magacaabista, bedelaadda iyo ruqseynta Garsoorayaasha? Yaa dejinaya Nidaamka Garsoor ee Maxkamadaha Federaalka? Yaa dejinayaa nidaadka Garsoor ee Maxkamadaha Dowlad Goboleedka?

Haddaba si loo abaaro jawaabta su'aalahaan waxaa muhiim ah in marka hore la soo bandhigo nidaamyada Garsoor ee Caalamka ka jira, kadibna la taxliyo si loo bidhaamiyo nidaamka Garsoor ee udub-dhigga u noqon karo Garsoorka Soomaaliya.

Dalkasta wuxuu dhigtaa nidaamka garsoor ee ku haboon dadkiisa waxayna taasi ku xirantahay sida loo dhowro ku dhaqanka nidaamkaas, waxaana saldhig looga dhigaa hadba baahida bulshadaas iyo sida uu u shaqeyn karo iyadoo la eegayo sooyaalka Xeereed, dhaqaale iyo dhaqan ee umaddaas.

Wadamada Federaalka waxaa ku badan isku dhaca iyo khilaafka xeerarka Federaalka iyo kuwa Dowlad Goboleedyada, sidoo kale ikhtisaaska Maxkamadaha, xalinta arrintaasi waxay ku xirantahay hadba nidaamka garsoor ee dalku qaato. Haddaba waxaana halkaan ku soo bandhigaynaa nidaamyada garsoor ee Caalamka ka jiro iyo faa'iido iyo khasaaro waxa ay leeyihiin:

Waxaa jira Sadex nidaam Garsoor oo kala ah:

1) Nidaamka Baahsan/ama Labada Heer ah(Dual System): (eg.USA, Ethiopia)

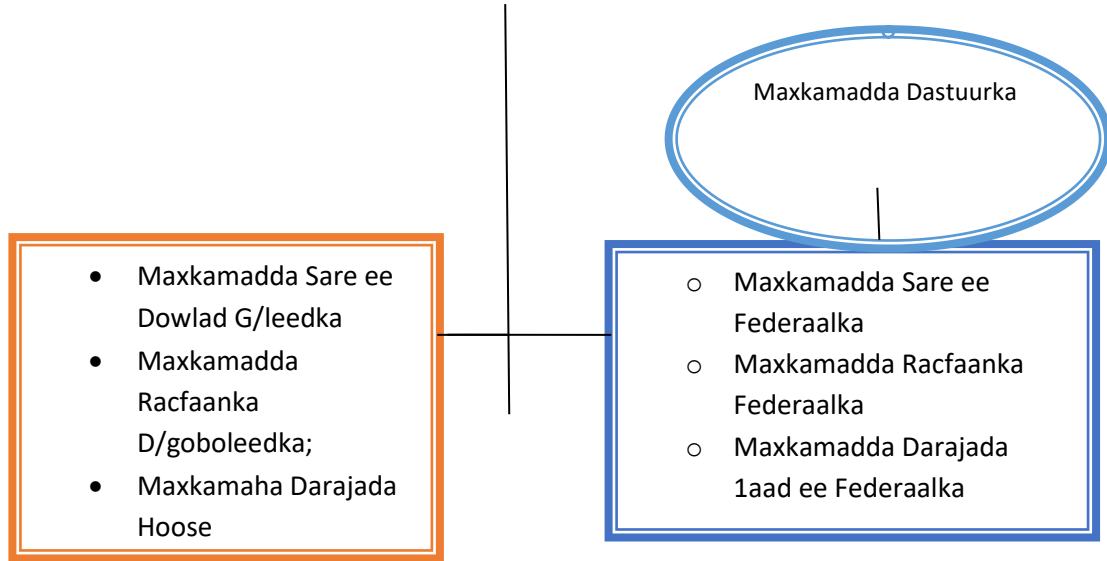
Nidaamka Baahsan ama Labada Heer, waa nidaamka garsoorka dalka u kala qeybinayo laba heer, Heer Dowlad Federaal ah iyo Heer Dowlad Goboleed.

Dowladda Federaalka waxay yeelanaysaa nidaam garsoor u gaar ah, sidoo kale Maxkamado Federaal ah oo galaya dacwadaha federaalka ama murannada la xiriiro xeerarka Dowladda Federaalka.waxaa kaloo jiraya Maxkamad Sare oo Federaal ah iyo Maxkamad Dastuuri ah oo gasha dacwadaha ku saabsan dastuuriyadda shuruucda ama go'aanada.

Dowlad Goboleed kasta waxay yeelanaysaa nidaam Garsoor oo gaar u ah, xeerarkiisana ay dejiyaan Sharci dejinta dowlad Goboleedkaas, sidoo kale Maxkamado ikhtisaas u leh dacwadaha ka dhasha xeerarka Sharci dejinta dowlad goboleedka ee ku eg xuduuda uu ku fadhiyo Dowlad-goboleedkaas.

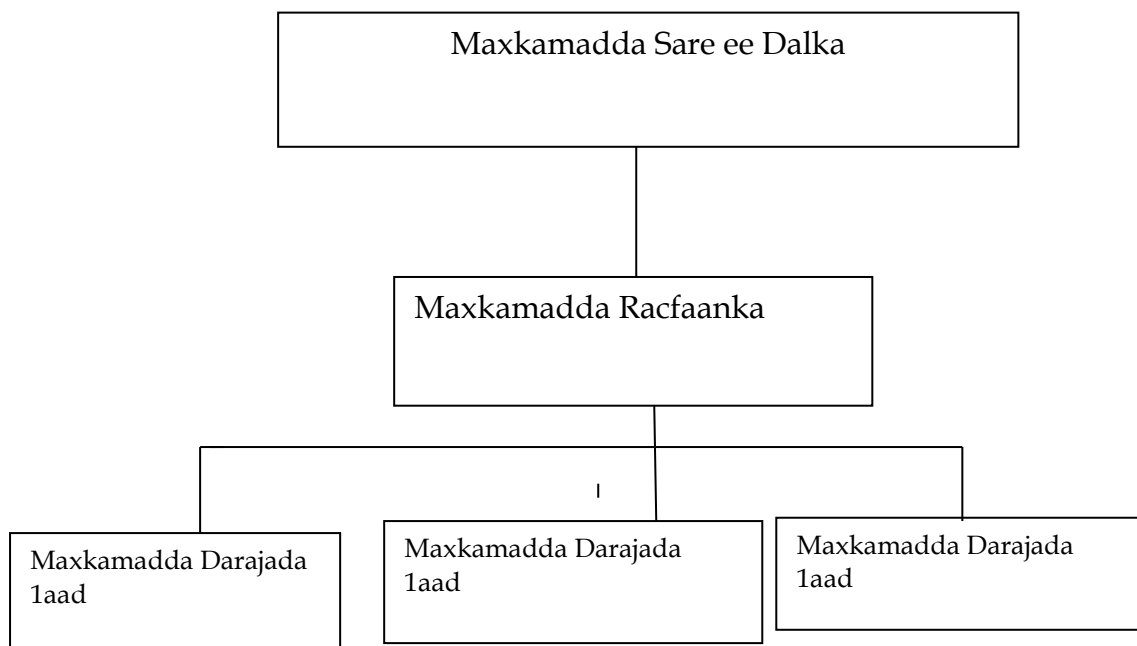
Garsoorka Heer Dowlad Goboleed

Garsoorka Heer Federaalka

2) Nidaamka Midaysan (Unified System): (eg. Belgium, Nidaamki Hore ee Soomaaliya)

Nidaamka midaysani waa kan uu dalku yeelanayo hal nidaam Maxkamadeed oo galaya dhammaan dacwadaha Federal iyo kuwa Dowlad Goboleedka. Nidaamka Maxkamadaha midaysan wuxuu qeexayaa in dhammaan maamulka Maxkamadaha ay yeelanayso Dowladda Federaalka, waxay sidoo kale leedahay awoodda magacaabista, shaqo ka-joojinta, eryidda iyo dalacsiinta garsoorayaasha iyo shaqaalaha garsoorka. Nidaamkan waxaa jira maxkamada mid ah iyo garsoorayaal mid ah oo go'aan ka gaara dacwadaha Federaalka iyo kuwa Dowlad Goboleedkaba. Nidaamka midaysan wuxuu qeexayaa in dhammaan mas'uuliyadda Maxkamadaha ay yeelanayso Dowladda Federaalka Ama ay Dowlad Goboleedku yeelanayso maamulka maxkamadaha ama magacaabista garsoorayaasha iwm balse isla Maxkamadahaas ayaa galaya dacwadaha Federaalka iyo Kuwa Dowlad Goboleedka.

3) Nidaamka Isku-dhafan(Integrated system)(Pakistan, India, Tanzania, Canada, India)

Nidaamka isku dhafan ee Maxkamadaha waa kan ay Maxkamaduhu ikhtisaas u leeyihiin dacwadaha federaalka iyo kuwa dowlad goboleedka, xiitaa maxkamadaha daraja hoose ayaa galaya dacwadaha federaalka. Nidaamkan waxaa ka sii farcama dhowr nidaam oo tilmaamaya in Maxkamadda Sare ee Dowlad Goboleedku ay galayso racfaanada laga soo qaato dacwadaha Dowlad Goboleedka, halka Maxkamadda Sare ee Federaalka ay galayso racfaanka dacwadaha Federaalka oo kaliya. Waxaa kaloo jiro nidaam raacsan kan hore oo isna tilmaamaya in dhammaan dacwadaha federaalka iyo kuwa dowlad goboleedka looga soo qaadan karo racfaan Maxkamadda Sare ee Federaalka (Fiiri India).

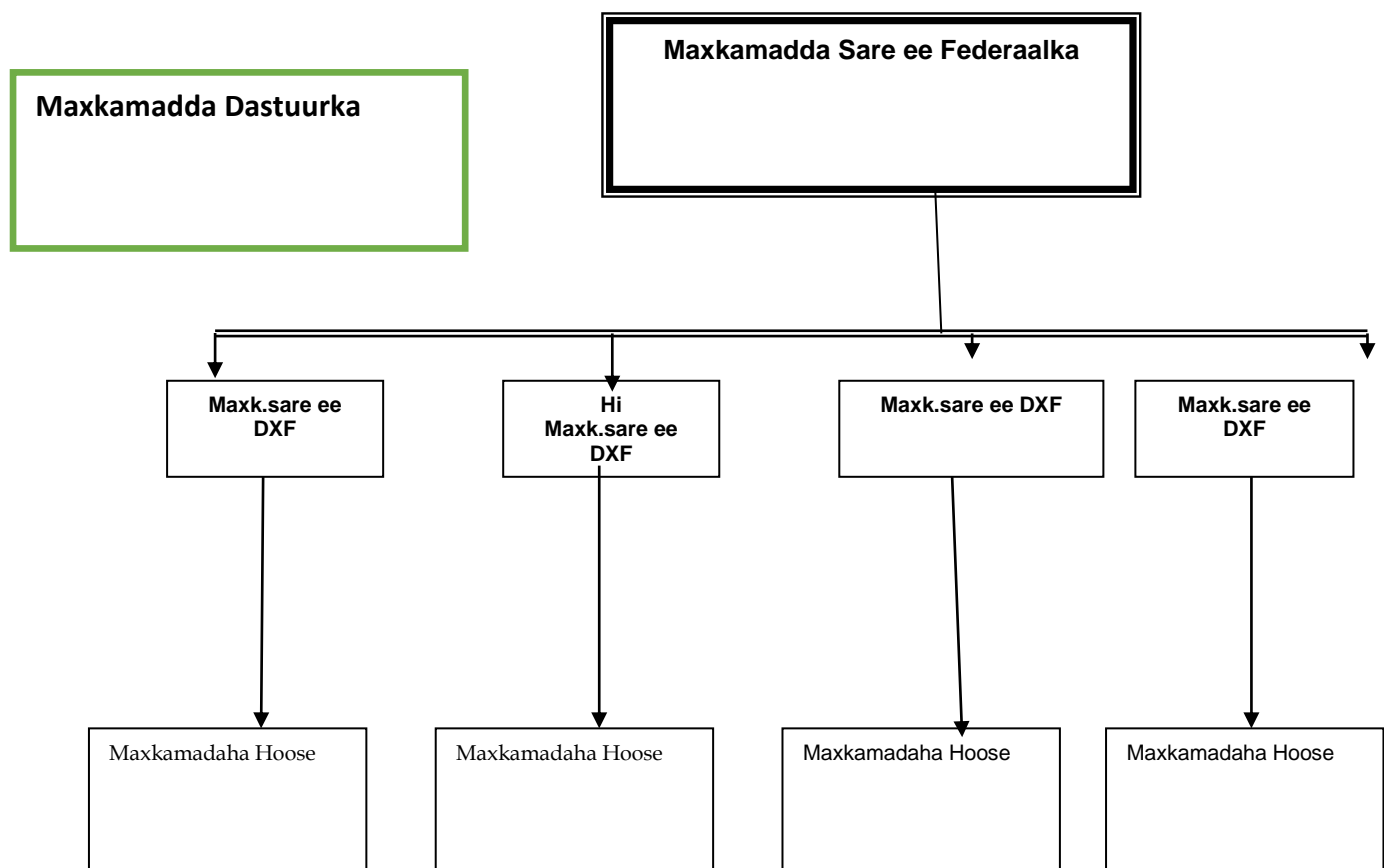
Hanaanka isku dhafanka oo ay Dowlad Goboleedku maamulayso ilaa Maxkamadda Racfaanka. Ama nidaamka isku dhafan oo ay Maxkamadihiisa maamulayso Dowlad Goboleedku, halka Maxkamadda Sare ee Federaalka ay maamulayso Dowladda Federaalka ama in maamulka maxkamadaha ay yeeshaan dowlad goboleedku, halka ay jirayaan Maxkamado gaar ah oo galaya dacwadaha federaalka , waxaa sidoo kale jiraya Maxkamadda Sare Federaal ah.

Tusaale ahaan Pakistan waxaa jira Maxkamadda Sare ee Dalka (Supreme Court) oo heer federaal ah, waxay gashaa Racfaanadda laga soo qaato Maxkamadaha Sare ee Dowlad Goboleedka (High Court) iyo Federal Sharia Court, waxay sidoo kale gashaa racfaannada laga soo qaato Maxkamadaha gaarka ah eel ka xiriira ku xadgudubka xuquuqda aasaasiga ah ee dastuuriga ah.

Maxkamadaha Hoose waxaa kor joogtaynaya isla markaana maamulaya Maxkamadda Sare ee Dowlad G/leedka, magacaabista, dalacsiinta iyo xil ka qaadista Garsoorayaasha Maxkamadaha Hoose waxaa leh Guddiga Maxkamadda Sare ee Dowlad G/leedka.

Dhammaan Nidaamka Garsoorka Dalka waxaa maamulaya Golaha Sare ee Garsoorka, gabi ahaanba way ka madaxbannaanyihiin heerarka Dowladaha Federaalka iyo Dowlad Goboleedba, waxay sidoo kale u madax bannaanyihiin nidaamkooda maaliyadeed.

Tusaalaha Qaab-Dhismeedka Nidaamka Isku Dhaf Garsoorka

Haddaba sidaa sare ku xusnay nidaamka Federaalka waa inuu qeexo nidaamka garsoora ama maxkamadeed ee uu dalku yeelanayo si loo xaqiijiyo hanaan hufan oo shaqeeya go'aanna ka gaaro dacwaha la xiriira shuurda Federaalka iyo kuwa Dowlad Goboleedka. Nidaamka baahsan (Separated system) ee looga dhaqmo Maraykan wuxuu dhigayaa laba heer maxkamadeed, heer federal iyo heer dowlad goboleed, waana nidaamka uu tilmaamayo Dastuurka Ku Meel Gaarka ah, nidaamkaasi wuxuu si cad u qeexayaa in ay jirayaan Maxkamado kala soocan oo kala ah Maxkamad Sare, Maxkamad Racfaan iyo Maxkamadaha Hoose. Sida aan sheegnay Federaalku wuxuu yeelanayaa Maxkamad Sare ee Federaalka, Maxkamado Racfaan oo Heer Federaal iyo Maxkamado Hoose oo Heer federal ah; halka Dowlad Goboleed kastaahi yeelanayso Maxkamad Sare heer dowlad-goboleed, Maxkamad racfaan heer-dowlad goboleed iyo Maxkamado Hoose oo heer dowlad goboleed ah.

Dhanka kale nidaamka midaysan waa kan ay maxkamaduhu mid yihiin, nidaamka maxkamadeedna uu yahay mid midaysan, maamulkoodana ay leedahay dowladda Federaalka.

Halka nidaanka isku dhafan ay jirayaan Maxkamado ikhtisaas u leh dacwadaha federaalka iyo kuwa dowlad goboleedka labadaba, laakiin ay maamulka yeelanayaan dowlad goboleedku, sidoo kale ay jiri karaan Maxkamad Racfaan oo laba heer ah iyo Maxkamado Sare oo labo heer ah, waxaa sidoo kale maamulka maxkamadaha kala yeelanayo dowladda dhexe iyo dowlad goboleedka.

XALINTA KHILAAFKA IYO ISQABQABSIGA KA DHASHA HAY'ADAHA KALA DUWAN EE DOWLADAHA FEDERAALKA

Maadaama Dastuurka Dalku u qeybiyay qaab-dhismeedki Dowladda Heer Dowladda Federaal iyo Heer-Dowlad Goboleedka, waxaa hubaal ah in uu jirayo tartan u dhexeeya heerarka kala duwan ee Dowladaha, sidoo kale inuu jirayo khilaaf ku saabsan awoodaha Dastuuriga ah ee Dowladahaas labada heer ah. Haddaba kala aragti duwanaashiyaha ka dhshay arrintaas ee ku saabsan awoodaha Dastuuriga ee Heerarka Dowladeed, waxaa ka imaanaya khilaaf ay khasab tahay in loo helo xal, ayna jirto Maxkamad Dastuur oo fasirto murannada ku saabsan dastuuriyada sharciga iyo cabashooyimka la xiriira.

Wadamo badan oo Federaal ah waxay dastuuradooda si cad ugu qeexaan cidda xalinaysaa is-qabadka iyo muranka ka dhasha Xeerarka Federaalka iyo Xeerarka Dowlad Goboleedka, waxayna si cad u qeexaan in la raacayo Xeerka Federaalka ah.

Waa in ay jirto Maxkamad Sare oo gao'aan ka gaarta dacwadaha la xiriiro dastuuriyadda sharciga, waana in ay ahaato Maxkamadda ugu saraysa dalka.

Waxaa jira laba nuuc oo Maxkamadeed oo go'aan kama dambays ah ka gaaro dastuurinimada sharciga iyo fasiraadda qodobada dastuurka, waxayna kala yihiin Maxkamadda Sare ee Dalka (Supreme Court) iyo Maxkamadda Dastuurka (Constitutional Court).

Wadamada Federaalka qaarkood waxay leeyihiin Maxkamadda Sare oo ah tan ugu sarrayso dalka, iyada ayaana gasho dacwadaha la xiriiro fasiraadda shuruucda iyo dastuurnimada, sida USA, Canada, Australia, Pakistan, India, Malaysia, Nigeria, Argentina, Brazil, Mexico, Iyo Venezuela.

Waxaa jira wadamo kale oo leh Maxkamad Dastuur oo gasha dacwadaha la xiriiro arrimaha dastuurka, wadamadaas waxaa kamdi ah: Germinay, Austria, Rusia, Bosnia and Herzegovine, the United Arab Imirates, Belgium, Urdun, South Africa, iyo Spain.

HESHIISKA HANNAANKA CADAALADDA IYO ASLUUBTA EE JOWHAR

Dowladda Federaalka iyo Dowlad Goboleedadu waxey heshiis ka gaareen Siyaasadda Cadaaladda Soomaaliya oo ay ku saxiixeen Caasimadda Hirshabelle ee Jowhar 23-24 Janaayo 2018. Heshiiskaas wuxuu ku saleysnaa go'aanka Golaha Amniga Qaranku gaareen ee "Nidaamka Isku-dhafan" taariikhdu markii ay ahayd 3/12/2017. Heshiiska Siyaasadda Cadaaladda iyo Asluubta ee Jowhar wuxuu Qaab-dhismeedka iyo Kala Sareynta Maxkamadaha u qeybiyay sidan:

1. Darajada Kowaad: Maxkamadda Degmada iyo Maxkamdda Gobolka.
2. Darajada Labaad: Maxkamadda Racfaanka Heer Dowlad Goboleed.
3. Darajada Sedexaad: Maxkamadda Sare ee DXF oo ay yeelanaysa Dawlad kasta fadhigeeduna maagaalo madaxda Dawlad Goboleedka (DXF waxay yeelanayaan Qeyb Dastuureed oo ka mid ah Maxkamadda Sare ee Dawlad kasta); iyo
4. Maxkamada Sare ee Dalka: oo fadhigeedu yahay Muqdisho.
5. Maxkamad Dastuur: waxaa jiraya hal Maxkamad Dastuur ee Heer Federaal ah oo xarunteedu tahay Muqdisho.

Heshiiskii Jowhar waxaa kaloo ku xusnaa in Garsoorka Gobolka Banaadir loo maamulayo sida hadda uu yahay inta looga yeelayo Gobolka Maqaam gaar ah sida ku cad qodobka 9aad ee Dastuurka Ku-meelgaarka ah ee JFS.

Golaha Wasiirada XFS ayaa wax ka beddel ku sameeyay hannaankii caddaaladda ee Jowhar.

Waxaan is-barbardhigid ku sameynaynaa hannaanka caddaaladda ee ka soo baxay shirkii Jowhar ee Wasaaradaha Cadaaladda ee Heer Federaal iyo Heer Dowlad Goboleed iyo wax ka beddelkii ay Golaha Wasiirada Xukuumadda Federaalka Soomaaliya ku sameeyeen.

IS-BARBAR-DHIGIDDA HANNAANKA CADDALADDA EE HESHIISKII JOWHAR IYO HANNAANKA GOLAAHA WASIIRADA XFS DIYAARIYEEN

JOWHAR	GOLAHA WASIIRRADA
Maxkamad Dastuuri ah ee heer Federaal	Hal Maxkamad Dastuuri ah

Hal Maxkamad Sare heer Federaal ah	Maxkamad dhan (FGS/DG)
Maxkamado Sare ee heer DG, una dhaqanta sida maxkamada dastuuriga ah	Hal Maxkamad Sare heer Federaal
Maxkamada racfaanka heer DG	Maxkamadaha racfaanka heer DG (maxkamada ugu sareysa Dowlad goboleedka)
Maxkamadaha heer Gobol ee Dowlad Goboleed	Maxkamadaha heer Gobol ee Dowlad Goboleed
Maxkamadaha heer Degmo	Maxkamadaha Heer Degmo

RAADRAAC:

1. Dastuurka KMG ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, 2012
2. Mohamed Trunji, Somalia: The Untold History 1941 - 1969, Leicester: Loh-pressn 2015.
3. Adam, H. (1994). "Somalia: Federalism and Self- Determination." In Conflict and Peace in the Horn of Africa.
4. Federalism and Its Alternatives, ed. P. Woodward and M. Forsyth. Aldershot: Dartmouth. Andewag, R. B. (2000).
5. "Constitutional Democracy." Annual Review of Political Science 3:509-536. Cabral, L. (2011).
6. Decentralization in Africa: Scope, Motivations and Impact on Service Delivery and Poverty. Working Paper 020. Brighton, Sussex: Overseas Development Institute. Cheema, G. S. & Rondinelli, D. A. eds. (2007).
7. Decentralizing Governance: Emerging Concepts and Practices. Washington, DC: Brookings Institute. Dowden, Richard. (2011).
8. "Don't force statehood on Somalia." African Arguments.
<http://africanarguments.org/2011/10/20/don't-force-statehood-on-somalia-by-richard-dowden/> (accessed January 26, 2014).
9. Elazar, Daniel J. (1994). Federal systems of the world a handbook of federal, confederal and autonomy arrangements. London: Longman Current Affairs. Eno, M. A. & Eno, O. A. (2009). .
10. <http://www.heritageinstitute.org/wp-content/uploads/2017/02/Baarlamaanka-Soomaaliya-hasoo-saaro-dastuur-ka-yimid-una-adeega-shacabka.pdf>.
11. Intellectualism amid ethnocentrism: Mukhtar and the 4.5 factor." Bildhaan 9:137-145. Golove, D. M. (2003).
12. The new confederalism: treaty delegations of legislative, executive, and judicial authority." Stanford Law Review 55(5):1697-1748. Hersi, A. (2004).
13. Democratic Devolution of Powers in Somalia: Administrative Decentralization or Federalism for Self-Destruction." Accessed 25 January 2014.
<http://www.somaliaonline.com/community/showthread.php/>

37273-Administrative-Decentralization-or-Federalismfor-Self-Destruction

Hussein, A. (2011).

14. http://www.heritageinstitute.org/wp-content/uploads/2013/12/HIPS_Policy_Brief_006-2013_ENGLISH-1.pdf
15. "The Future Constitutional Structure of the Somali Republic: Federal or Decentralized Unitary State?" Accessed 25 January 2014. http://www.hiiraan.com/op2/2011/apr/the_future_constitutional_structure_of_the_somali_republic_federal_or_decentralized_unitary_state.aspx Lewis, I.M. & Mayall, J. (1995).
16. A Menu of Options: A Study of Decentralised Political Structures for Somalia. London School of Economics/EC Somalia Unit.
17. Lijphart, A. (1977). Democracy in Plural Societies: Comparative Explanation. New Haven: Yale University Press.
18. Watts, R. (1996). Comparing Federal Systems in the 1990s. Kingston, Ontario: Institute of Intergovernmental Relations, Queens University Press. Wheare, K. C. (1964). Federal Government. Oxford: Oxford University Press.
19. Waldo, M. (2010). "Federalism in Somalia: Birth of Puntland State and the Lessons Learned." Accessed 25 January 2014. <http://horseedmedia.net/2010/10/09/federalism-somalia-birth-puntland-state-lessonslearned>.
20. Schuk, P. H. (2006). "Federalism." Faculty Scholarship Series. Paper 1672. New Haven, CT: Yale Law School Faculty Scholarship.

WABILLAAHI-TOWFIIQ

W/D: Qareen Zakariya Ismaaciil Nuur

Qareen Zakariya I. Nuur waa Garyqaan, Bare Jaamacadeed, Cilmi-baare, sidoo kale waa Madaxa Xarunta Cilmi Baarista, Daraasaadka iyo La talinta Sharci ee ku taal Mugdishu, wuxuu xubin ka yahay Ururka Qareennadda Soomaaliyeed, wuxuu sidoo kale La-taliye sharci u yahay hay'ada kale duwan.